

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 24 września 2019 r.

Znak: WK-612/11/4/19

Pani
Elwira Palarczyk
Dyrektor Miejskiego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Wodzisławiu Śląskim

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 24 czerwca do 5 lipca 2019 r. kontrolę doraźną w zakresie gospodarki finansowej w **Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim** za okres od 1 stycznia 2016 r. do 5 lipca 2019 r.

Ustalenia kontroli zawarte zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 31 lipca 2019 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

- *Na dzień otwarcia ksiąg rachunkowych w 2018 r., 2019 r. w księgach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim wykazano stany aktywów i pasywów na poszczególnych kontach w kwotach innych od występujących na dzień ich zamknięcia odpowiednio w 2017 r. i 2018 r. Naruszono tym art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem, wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.*

Powyższe stwierdzono w przypadku następujących kont jednostki: 229 „Pozostałe rozrachunki publiczno-prawne”, 231 „rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”, 240 „Pozostałe rozrachunki”, 800 – „Fundusz jednostki” oraz 860 – „Wynik finansowy”. Ponadto, w przypadku kont księgi głównej jednostki: 800 – „Fundusz jednostki” oraz 860 – „Wynik finansowy” błędnie wprowadzono bilans otwarcia ww. kont dwoma saldami, zarówno po stronie WN i MA. Zgodnie z zasadami funkcjonowania ww. kont zawartymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn.zm), konto 800 wykazuje na koniec roku saldo Ma, które oznacza stan funduszu jednostki, zaś saldo WN konta 860 oznacza stratę netto, a saldo MA zysk netto. Tożsame zasady funkcjonowania ww. kont obowiązywały również załączniku nr 1 do zarządzenia Nr 19/2012 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim z dnia 22 sierpnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim. Od stycznia 2018 r. zasady funkcjonowania ww. kont zostały określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911). Zgodnie z powyższym rozporządzeniem, w opisie konta 800 wprowadzono zapis, iż saldo konta 800 oznacza stan funduszu. Od dnia 15 stycznia 2018 r. zasady funkcjonowania ww. kont określono w załączniku nr 1 do zarządzenia Nr OR.021.00003.2018 Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim z dnia 15 stycznia 2018 r. w sprawie wprowadzenia dokumentacji przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, instrukcji kontroli i obiegu dokumentów księgowych oraz instrukcji kasowej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim, konto 800 „Fundusz jednostki”, zapisano: saldo Ma oznacza stan funduszu jednostki. Następnie saldo WN konta 860 oznacza stratę netto, a saldo MA zysk netto.

Do powstania nieprawidłowości przyczyniło się błędne ustawienie konfiguracji kont 800 i 860 w systemie FK Rekord w oddziałach.

Zadania w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej należały do pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim. Nadzór w tym zakresie sprawował Główny Księgowy.

Wniosek nr 1

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim w zakresie prowadzenia ewidencji księgowej kont jednostki: 229, 231, 240, 800, 860 w sposób zapewniający zgodność bilansu zamknięcia z bilansem otwarcia, stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r., poz. 351 z późn. zm.).

Wydatki z tytułu świadczeń wychowawczych:

- *W okresie od sierpnia 2016 r. do czerwca 2017 r. potrącono z przyznanego świadczenia wychowawczego na poczet nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych wraz z odsetkami kwotę 5.500 zł, pomimo, że należności te przedawniły się. Powyższym naruszono art. 30 ust. 6 w związku z art. 30 ust. 3 oraz ust. 4 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U z 2015 r., poz. 114 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonymi przepisami, kwoty nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych ustalone ostateczną decyzją podlegają potrąceniu z wypłacanych świadczeń rodzinnych, wypłacanych zasiłków dla opiekunów, o których mowa w ustawie z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, oraz wypłacanego świadczenia wychowawczego. Należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych ulegają przedawnieniu z upływem 3 lat, licząc od dnia, w którym decyzja o ustaleniu i zwrocie nienależnie pobranych świadczeń stała się ostateczna.*

Bieg przedawnienia przerywa: odroczenie terminu płatności należności, rozłożenie spłaty należności na raty, zastosowanie środka egzekucyjnego, o którym dłużnik został powiadomiony - przy czym po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo odpowiednio od dnia następującego po dniu odroczenia terminu płatności należności, rozłożenia spłaty należności na raty lub zastosowania środka egzekucyjnego, o którym dłużnik został powiadomiony.

Powyższe dotyczyło beneficjenta o numerze karty kontowej 2953, któremu decyzją z dnia 18 maja 2016 r. przyznano prawo do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko w okresie od dnia 1 kwietnia 2016 r. do dnia 30 września 2017 r. w kwocie 500,00 zł miesięcznie.

W okresie od maja 2016 r. do lipca 2016 r. wypłacono beneficjentowi świadczenie wychowawcze w łącznej kwocie 2.000,00 zł. Następnie pismem z dnia 27 lipca 2016 r. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim poinformował beneficjenta, że kwoty nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych wraz z naliczonymi odsetkami ustawowymi zostaną potrącone na najbliższej liście wypłat świadczeń wychowawczych.

W okresie od sierpnia 2016 r. do czerwca 2017 r. z ww. świadczenia wychowawczego potrącono łącznie 5.500,00 zł na poczet nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych wraz z odsetkami z okresu 2004 – 2005, określonymi w decyzji z dnia 31 stycznia 2006 r.

Z karty wypłat świadczeń wynika, iż w okresie od kwietnia 2006 r. do sierpnia 2006 r. potrącono łącznie kwotę 430,00 zł. W listopadzie 2006 r. wystawiono upomnienie, a następnie tytuł wykonawczy dotyczący nienależnego pobranego dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka w okresie od 1 maja 2004 do kwietnia 2005 r. w kwocie 2.490,00 zł wraz z odsetkami.

W dniu 1 lutego 2007 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego przesłał do Powiatowego Urzędu Pracy w Wodzisławiu Śląskim zawiadomienie o zajęciu prawa majątkowego stanowiącego wierzytelność pieniężną, a we wrześniu 2010 r. wydał postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w związku z brakiem możliwości skutecznego dochodzenia należności.

W sierpniu 2012 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim ponownie wystawił cztery tytuły wykonawcze dotyczące ww. nienależnego pobranego świadczenia rodzinnego.

Z wyjaśnień p. Danuty Rassek – Zastępcy Dyrektora wynikało, że po uprawomocnieniu ww. decyzji z dnia 31 stycznia 2006 r. nie doszło do odroczenia terminu płatności należności, rozłożenia spłaty należności na raty, a zastosowanie środka egzekucyjnego, o którym dłużnik został powiadomiony to zawiadomienie Naczelnika Urzędu Skarbowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 1 lutego 2007 r. o zajęciu prawa majątkowego stanowiącego wierzytelność pieniężną. Następnie w okresie 2012 - 2019 następowało sporządzanie protokołu badania stanu majątkowego oraz relacje o niemożności dokonania czynności egzekucyjnych.

Zgodnie z art. 1a pkt 2 oraz pkt 12a ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.), ilekroć w ustawie jest mowa o: czynności egzekucyjnej - rozumie się przez to wszelkie podejmowane przez organ egzekucyjny działania zmierzające do zastosowania lub zrealizowania środka egzekucyjnego; natomiast o środku egzekucyjnym - rozumie się przez to: w postępowaniu egzekucyjnym dotyczącym należności pieniężnych, egzekucję: z pieniędzy, z wynagrodzenia za pracę, ze świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego oraz ubezpieczenia społecznego, a także z renty socjalnej, z rachunków bankowych, z innych wierzytelności pieniężnych, z praw z instrumentów finansowych w rozumieniu przepisów o obrocie instrumentami finansowymi, zapisanych na rachunku papierów wartościowych lub innym rachunku, oraz z wierzytelności z rachunku pieniężnego służącego do obsługi takich rachunków, z papierów wartościowych niezapisanych na rachunku papierów wartościowych, z weksła, z autorskich praw majątkowych i praw pokrewnych oraz z praw własności przemysłowej, z udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, z pozostałych praw majątkowych, z ruchomości, z nieruchomości.

Zgodnie z art. 67 § 1 ww. ustawy, z zastrzeżeniem art. 68 § 1, podstawę zastosowania środków egzekucyjnych, o których mowa w art. 1a pkt 12 lit. a, stanowi m.in. zawiadomienie o zajęciu prawa majątkowego zobowiązanego u dłużnika zajętej wierzytelności.

Z powyższego wynika, że bieg terminu przedawnienia został przerwany jedynie w dniu 1 lutego 2007 r. na podstawie zawiadomienia o zajęciu prawa majątkowego zobowiązanego u dłużnika zajętej wierzytelności, a zatem możliwość dochodzenia ww. należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych utracono w lutym 2010 r. z chwilą przedawnienia roszczeń z tego tytułu.

Zadania w zakresie przygotowania dokumentacji do dochodzenia należności należały do pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim. Nadzór w tym zakresie należał do p. Elwiry Palarczyk – Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wodzisławiu Śląskim.

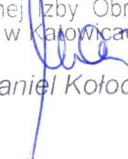
Wniosek nr 2

Ponownie przeanalizować zasadność potrącenia należności z tytułu nienależnie pobranego rodzinnego świadczenia rodzinnego ze świadczenia wychowawczego, a następnie rozliczyć nienależnie potrącone środki, mając na uwadze art. 30 ust. 3 ust. 4 ust. 6 oraz ust. 7 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U z 2018 r., poz. 2220 z późn. zm.) w związku z art. 1a pkt 2 oraz pkt 12a, art. 67 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U z 2019 r., poz. 1438 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 561 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

P R E Z E S
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach

Daniel Kołodziej